

PELAGISKE FISKERIER

9.4 KOLMULE

9.4.1 FISKET I 2014

Norske fartøy fisket og landet i alt 399 520 tonn kolmule i 2014. Dette var 12 823 tonn over den norske kvoten på 386 697 tonn. Fartøy med kolmuletråltillatelse kunne i 2014 fiske 216 827 tonn av gruppeknoten på 300 454 tonn i EU-sonen. I tillegg kunne de fiske inntil 96 860 tonn av gruppeknoten i færøysonen. Fartøy med nordsjøtråltillatelse og pelagisk tråltillatelse kunne fiske totalt 84 743 tonn i NØS og internasjonalt farvann. Av dette kvantumet kunne 61 156 tonn fiskes i EU-sonen og 27 320 tonn i færøysonen. Norsk fiske etter kolmule i 2014 er angitt i tabell 1.

Tabell 1: Norske områdekvoter og fangst av kolmule i 2014

Fartøygruppe	Område	Område- og totalkvote (tonn)	Områdefangst og totalfangst (tonn)	Restkvote (tonn)
Kolmuletråltillatelse	NØS		305	
	EU-sonen	216 827	155 876	60 951
	Færøysonen	96 860	3 050	93 810
	Internasjonalt		152 170	
	Totalt¹	300 454	311 401	-10 947
Nordsjøtråltillatelse og pelagisk tråltillatelse	NØS		20 532	
	EU-sonen	61 156	56 701	4 455
	Færøysonen	27 320	120	27 200
	Internasjonalt		10 101	
	Totalt¹	84 743	87 454	-2 711
Bifangst	NØS	1 500	665	835
Totalt norske fartøy		386 697	399 520	-12 823

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttседdelregister per. 21. mai 2015

¹Totalkvoten for gruppen tilsvarer områdekvoten for NØS og internasjonalt farvann

9.4.2 KVOTESITUASJONEN I 2015

De fire kyststatene, EU, Færøyene, Island og Norge, har ikke lyktes å bli enige om en avtale om forvaltningen av kolmule for 2015. Partene har imidlertid kommet frem til en felles forståelse om en totalkvote på 1 260 000 tonn. Basert på denne totalkvoten har Norge for 2015 fastsatt en kvote på 417 498 tonn. I tillegg til dette har Norge byttet til seg 102 605 tonn fra EU og byttet fra seg 21 931 tonn til Russland. Norsk totalkvote i 2015 er derfor på 498 173 tonn. Dette er en økning på i overkant av 110 000 tonn sammenlignet med fjorårets kvote. Av dette kvantumet er 30 tonn avsatt til forskning. Fra og med 2015 avregnes bifangst av kolmule i andre fiskerier mot neste års kvote og det er derfor ingen egen avsetning på dette.

Det norske kvotefleksibilitetsgrunnlaget er på 417 498 tonn. Dette vil si at det kan planlegges et overfiske på inntil 41 750 tonn i 2015, og at en ved en eventuelt gjenstående kvote kan overføre inntil tilsvarende kvote til 2016.

For kolmuletrålerne og pelagisk- og nordsjøtrålerne utgjør kvotefleksibiliteten henholdsvis 32 565 og 9 185 tonn. Kvotefleksibiliteten kan kun benyttes i norske farvann og i internasjonalt farvann.

Som følge av at partene ikke har blitt enige om en kyststatsavtale for 2015 har det ikke blitt inngått avtaler om gjensidig soneadgang og norske fartøy har derfor i utgangspunktet kun adgang til å fiske kolmule i internasjonalt farvann og i farvann under norsk fiskerijurisdiksjon. I de bilaterale forhandlingene med EU byttet imidlertid Norge til seg som tidligere nevnt et kvantum på 102 605 kolmule. Dette kvantumet kan fiskes både i EU-sonen, internasjonalt farvann og i farvann under norsk fiskerijurisdiksjon. I de bilaterale forhandlingene med Færøyene ble det også enighet om at norske fartøy kunne fiske inntil 80 000 tonn av den norske kvoten i Færøyenes økonomiske sone.

9.4.3 REGULERINGSOPPLEGGET OG UTVIKLINGEN I FISKET I 2015

Den norske kvoten er fordelt mellom fartøy med kolmuletråltillatelse og fartøy med pelagisk- eller nordsjøtråltillatelse. Fordelingen, og fisket hittil i år er angitt i tabell 2. Tabellen fremstiller fangst fordelt på fartøygruppe og fangstområde. Som tidligere år kan norske fartøy fiske hele totalkvoten i NØS og internasjonalt farvann. Eventuell fangst i EU-sonen vil imidlertid avregnes områdekvoten i NØS og internasjonalt farvann.

Tabell 2: Norske områdekvoter og fangst i 2015

Fartøygruppe	Område	Område- og totalkvote (tonn)	Områdefangst og totalfangst (tonn)	Restkvote (tonn)
Kolmuletråltillatelse	NØS		184	
	EU-sonen	80 032	80 275	-243
	Færøysonen	62 400	70 079	-7 679
	Internasjonalt		211 922	
	Totalt¹	388 552	362 460	26 092
Nordsjøtråltillatelse og pelagisk tråltillatelse	NØS		4 528	
	EU-sonen	22 573	20 917	1 656
	Færøysonen	17 600	1 221	16 379
	Internasjonalt		32 256	
	Totalt¹	109 591	58 923	50 668
Bifangst	NØS		158	
Forskning/undervisning		30	1	29
Totalt norske fartøy		498 173	421 543	76 630

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttседdelregister pr. 21. mai 2015

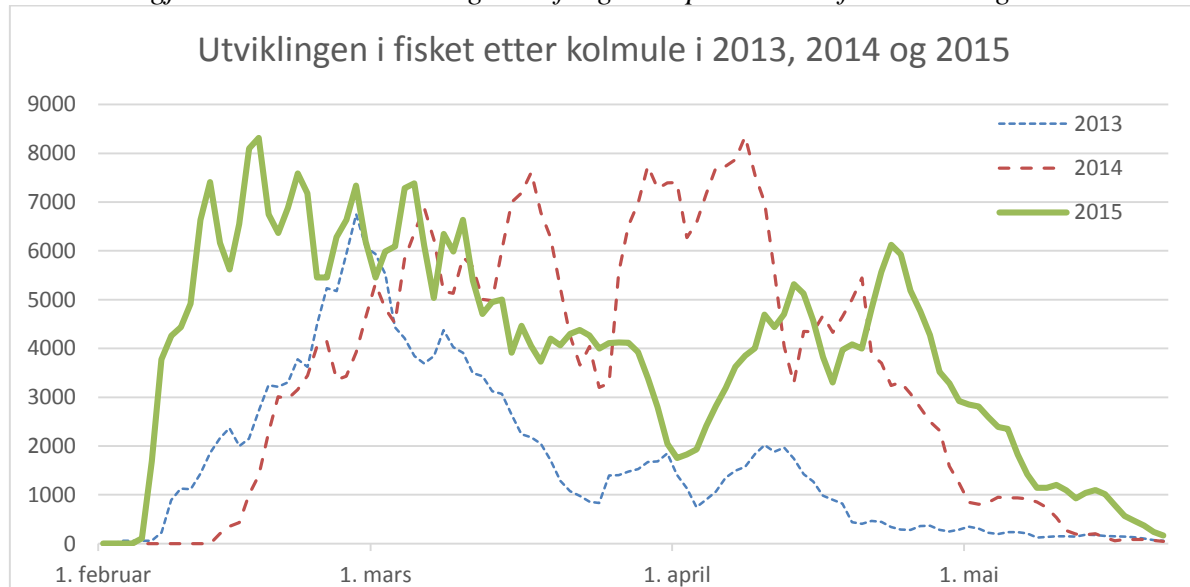
¹ Totalkvoten for gruppen tilsvarer områdekvoten for NØS og internasjonalt farvann.

Allerede 20. januar tok det første fartøyet utseiling på kolmule. Den første fangsten ble imidlertid rapportert først den 5. februar. Fisket foregikk da i internasjonalt farvann. Etter en god start ble flåten etter hvert hindret av dårlig vær, noe som medførte at flere fartøy hadde betydelig restkvote igjen når kolmulen etter hvert trakk inn i EU-sonen. Den høyeste fangsttakten fant sted i februar.

Fiskeridirektoratet har i løpet av sesongen registrert unormal fangstrapportering ved fiske etter kolmule. Fiskeridirektoratet antar at dette skyldes utfordringer relatert til begrenset soneadgang, som skaper insentiver for enkelte fartøy til å feilrapportere fangstområder og dermed bedre kvoteutnyttelsen. Dette er ulovlig aktivitet som direktoratet vil reagere mot.

Fiskeridirektoratet har, som en prøveordning i 2015, gjort endringer i forskriften om sorteringsrist slik at det kan benyttes sorteringsrist med 55 millimeters spileavstand i fisket etter kolmule i NØS nord for 62°N.

Figur 1. Utviklingen i fisket i 2015 sammenlignet med 2013 og 2014 – figuren viser det rullerende gjennomsnittet over 7 dager av fangster i perioden 1. februar til og med 22. mai.

Kilde: Fiskeridirektoratets register over elektroniske fangst- og aktivitetsdata pr. 21. mai 2015.

9.4.3.1 FARTØY MED KOLMULETRÅLTILLATELSE

Den 16. januar ble det fastsatt kvoter i fisket etter kolmule. For kolmuletrålerne ble fartøykvoten da satt til 8 064 tonn. Delkvoteenhetene i EU-sonen og færøysk sone ble satt til henholdsvis 1 679 og 1 218 tonn. Kvotefleksibilitetsgrunnet ble satt til 6 872 tonn.

Ved sesongstart bestod gruppen av totalt 42 fiskefartøy. To av disse fisket på 2 kvotesett. I tillegg hadde ett fartøy en faktor på 2, to fartøy en faktor på 1,425, to fartøy en faktor på 1,27 og ett fartøy en faktor på 1,85. Totalt antall faktorer i denne gruppen var dermed på 47,24. Gruppen kan fiske i Norges økonomiske sone, fiskevernsone ved Svalbard, fiskerisone ved Jan Mayen, EU-sonen og i internasjonalt farvann.

Som følge av dette ble det i år ikke funnet grunnlag for å øke delkvoteenhetene i EU-sonen. I færøysonen ble det imidlertid foretatt flere refordelinger, både som følge av at enkelte kolmuletrålere var ferdige med fisket når kolmulen etter hvert gikk inn i færøysonen, men også som følge av at de pelagiske trålerne prioriterte å fiske tobis fremfor å fiske kolmule den tiden kolmulen oppholdt seg i færøysonen. Etter konsultasjon med næringen ble det ble da lagt til rette for at kolmuletrålerne skulle kunne fiske store deler av pelagisk trål og nordsjøtråls soneadgang i færøysonen.

Følgende økninger i delkvotefaktoren i færøysonen fant sted i årets sesong:

- 31. mars ble delkvoteenheten økt til 1 420 tonn
- 16. april ble delkvoteenheten økt til 1 720 tonn
- 29. april ble delkvoteenheten økt til 2 340 tonn
- 5. mai ble delkvoteenheten økt til 3 000 tonn

Som oversikten i tabell 4 viser har gruppen per 21. mai 2015 gjenstående rett i overkant av 26 000 tonn av gruppeknoten.

9.4.3.2 FARTØY MED PELAGISK- OG NORDSJØTRÅLTILLATELSE

Det er i alt 31 fartøy med pelagisk- og nordsjøtråltillatelse. Av disse fartøyene har 4 fartøy nordsjøtråltillatelse og 27 pelagisk tråltillatelse. Gruppen er i år regulert med en fartøykvotefaktor på 3,84. Delkvotefaktoren i EU-sonen ble satt til 0,88 og delkvotefaktoren i færøysonen ble satt til 0,64. Den 31. mars ble delkvotefaktoren i færøysonen økt til 0,7, mens delkvotefaktoren i EU-sonen ble økt til 0,98 den 10 april. Som tidligere nevnt har denne gruppen prioritert å fiske tobis på det tidspunktet når kolmulen står i færøysonen, noe som har medført at de kun har landet 1 221 tonn kolmule fra færøysonen. Enkelte aktører i denne gruppen har signalisert at de ønsker å fiske kolmule i færøysonen mot slutten av året, og det er av den grunn holdt igjen et kvantum på ca. 2500 tonn kolmule til et slikt fiske.

Av gruppens totalkvote gjenstår det 50 668 tonn per 21. mai.